

סוגיא א'

פטור מצות של אונן (#2)

"אינו מברך"

א. פטור או אסור¹

גמ' יז: ["ורמינהי..."] - יח. [עד "... איכא בינייהו", "מתו ומשמרו אין... לד' אמות נמי פטור"], ורש"י שם (בפרט ד"ה ואינו מברך, ואינו מזמן, ואין מברכין עליו)

תוס' יז: (ד"ה ואינו מברך) [עד "... מי שישא משאו"], רמב"ם הל' קריאת שמע (ד:ג,ז)

רבינו יונה י: בדפי הרי"ף (ד"ה מי שמתו) [עד "... בין למתו בין לשמרו"], ריטב"א יז: (ד"ה אינו מברך) ["הא דאמרין אינו מברך... עד הסוף]

שו"ע יו"ד שמא:א [עד "... אינו רשאי"]

ב. סוג² של ברכה

רש"י יז: (ד"ה ואינו מברך), ריטב"א שם ["יש שפירשו... חייב כלל כלל"]

כל בו (סי' קי"ד)³

פתחי תשובה (יו"ד שמ"א:ז,ד), עמק ברכה (ברכת הנהנין אות ב')

ג. פטור או הפקעה

ריטב"א שם ["ובירושלמי גרסינן... בברכות כלל"]

רא"ש (ג:ב) [עד "... ודמיה לגמרי לההיא דחיגר ביום ראשון ונתפשט ביום שני"]

חכמת אדם (קנ"ג:א)⁴, חי' רע"א כ. (ד"ה מסתפקנא)

מנחת חינוך (חלק א' מצוה ל"א אות ט' ד"ה והנה לכאורה)

ספר כלבו סימן קיד

יש מי שאומר שאבל כשמתו מוטל לפניו ועליו לקברו שפטור מכל המצות האמורות בתורה שאינו מברך המוציא ולי נראה שמברך מפני שאסור לאכול בלא ברכה.

חכמת אדם שער השמחה כלל קנג סעיף א

ופשוט שאם אכל ונקבר המת ועדיין לא נתעכל המזון שבמעיו דצריך לברך ברכת המזון כדלקמן לענין תפילה (וצריך עיון די ש לומר דלא דמי לתפילה דזמנה עד חצות מה שאין כן הכא דכיון דבשעת אכילה היה פטור אם כן לעולם פטור או אפשר (דהכא נמי זמן ברכת המזון עד שעת עיכול המזון ודמי ממש לתפילה).

¹ Some of these מקורות were covered in the previous מקומות. Please review these מקורות with a focus on the new topic [i.e. whether the אונן is only פטור from מצות or whether it's אסור for an אונן to perform מצות]

² =type

³ See below

⁴ See below